

BEMUTATKOZIK OROSZLÁNY VÁROS KÖNYVTÁRA

Könyvtárunk a város központjában, egy 1974-ben felavatott épület második emeletén található. Az emelet egyik szárnyában a kölcsönzőterem, iroda és raktár, másik részében az olvasóterem helyezkedik el. Gyermekkönyvtárunk az első emeleten, az ifjúsági szakköri szobák szomszédságában kapott helyet. Hivatalos elnevezésünk Művelődési Központ és Könyvtár, ami a Művelődési Központ, a Városi Úttörőház és a Városi Könyvtár összevonásával létrehozott, közös igazgatású művelődési intézményt takarja. A könyvtár alapvető szakmai tevékenységét a bekövetkezett belső szerkezeti változás nem érintette. Mentessülünk a gazdasági tevékenység adminisztrációja alól, térben pedig lehetőségünk van kilépésre.

A könyvtári feladatokat 7 főfoglalkozású könyvtáros látja el. A munkatársi állomány többszöri „kiáltását” hallatta 1 fő szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező kollégáért, de eddig mindhiába. Valószínűleg ez a szakemberhiány túllép intézményi lehetőségeinken; a jövőben a városnak jobb feltételeket nyújtva biztosítani kell az utánpótlást. (Letelepedéshez anyagi alapok, lakás, tanulmányi szerződések.)

Szakmai tudásanyagunk frissítése érdekében megyei, regionális és országos továbbképzéseken rendszeresen részt veszünk.

Az utóbbi időszak központi bérrendezései és intézményünk belső erőfeszítése révén a beosztott könyvtárosi átlagbér 15.091 Ft. Ezen a bérösszegezen ugyan még alig száradt meg a tinta, de a tavalyi őszi bérátlaghoz (10.375 Ft) viszonyítva elfogadhatóbbnak tűnik.

Heti 40 órában állunk olvasóink rendelkezésére, nem számítva ebbe az időtartamba rendezvényeink óráit.

<i>felnőtt</i>	kedd-péntek 10-18
<i>szombat</i>	8-16
<i>gyermek</i>	kedd - péntek 10-18
<i>szombat</i>	8-12

Könyvtárunkban 10.-Ft az alaptagdíj, ennek befizetésén túl köszönettel fogadunk minden felajánlást állományunk fejlesztésére.

Múlt évi adataink 2471 olvasót számláltak, melynek növelésére apró könyvtárosi „lépéseinkkel” törekszünk.

Állományunk 130 491 egység, értéke 6.537.788 forint (1991).

1992. évi beszerzési összegünk 780 eFt, mely könyv-, folyóirat- és hangzódokumentumok vásárlását biztosítja.

A könyvtári tájékozódást betűrendes-, sorozati-, analitikus és szakkatalógus segíti.

Bejelentett kérésre betegek és időskorúak részére biztosítjuk a könyvek házhoz szállítását. ;

Hangoskönyvállományunk a vakok és csökkentlátók olvasását hivatott szolgálni. A használók köre szűk, valószínűleg szükség lenne a kazetták mellé magnót is kölcsönözni, de ez nem áll módunkban.

Könyvtárunk helytörténeti gyűjteménye, állományvédelmi okokból, a raktári részben került elhelyezésre. A gyűjtemény kínálatát helytörténeti katalógus tárja fel.

Olvasótermünk építészeti elszakítása nem túl szerencsés. Megbontja azt a könyvtári kört, melynek egysége adja a tájékozódás teljességének lehetőségét. A bepillantáson túl, a mélyebb ismeretszerzés és a folyóirati naprakész információ folyamatos biztosítását nehezíti.

Hírlappolcaink 150-féle folyóirat választékát kínálják. Számos folyóirat évekre visszamenően, kötetett formában biztosítja a kutatás lehetőségét.

Zenei részlegünk hat lehallgatóhelyes pulttal és 2081 db lemezzel áll olvasóink rendelkezésére. Tárgyévi beszerzési büszkeségünk egy CD lemezjátszó, melyhez még (?) vagy már (?) 50 lemez is társul. Egyéni hallgatásokra bármikor lehetőség van, csoportos kérésnek az „olvasói csend” szab csupán határt. Videogyűjteményünknek nem annyira száma (214 db), hanem tartalmi anyaga jelentős. A választék változatos: az állományban megtalálható a filmművészet számos kiemelkedő alkotása, szépirodalmi művek feldolgozásai, gyermek és ifjúsági filmek, ismeretterjesztő és oktatófilmek. Kölcsönzésüket oktatási és társintézmények részére tudjuk biztosítani.

A hagyományos alapellátáson túl külön szolgáltatásokkal próbáljuk a felmerülő igényeket kielégíteni.

Olvasói kérésre, elsősorban könyvtári anyagból másolást vállalunk. A másolás 6 Ft/lap (kétoldalas esetén 8 Ft laponként)

Egyéb másolási lehetőségként kínáljuk az alábbiakat:

— lemezzel hozott kazettára 3 Ft/perc

— hangkazettáról hozott kazettára 3 Ft/perc

— családi eseményről hozott videokazettára 250 Ft/óra.

Könyvtárunkban írók, költők, művészek egész sora fordult és fordul meg. Körök, klubok egyesítik az azonos érdeklődésű felnőtt olvasóink táborát. Gyermekkönyvtárunk számtalan alkalommal hangos az aprók és nagyobbak

érdeklődő zsvivájától. Folyamatosan jegyezte rendezvényeink listája a vers- és prózamondó, olvasási versenyek, vetélkedők egész sorát, nem kihagyva az „Aranytoll” pályázat számos értékes alkotását.

A közigazgatási változások kapcsán városkörnyéki szakmai — módszertani feladatunk csökken. Jelenleg még ellátórendszerünkhez tartozik Kecskéd, Kömlőd és Szákszend könyvtára. Bokod szakítófélben áll. Az önállóság melletti döntés tulajdonképpen érthető, egyetlen fontos ebben: a szakmaiság megőrzése.

Vágyunk és félelmünk a könyvtári munkafolyamatok gépesítése. Alapvető feltétele, a technikai háttér még hiányzik, kezdőlépésként bekapcsolódtunk a TEXTLIB komplex könyvtári számítógépes programrendszer fejlesztésébe, társul hívtunk egy mélyebb Számítástechnikai ismerettel rendelkező kollégát. Bízunk és reméljük, hogy a gépesítés könnyítése által még szorosabbá alakíthatjuk személyes olvasó — könyvtáros kapcsolatainkat, s minden korszerűsítés ellenére "könyvszagu" marad a könyvtár.

Könyvtárunk bemutatásában azt próbáltam tükrözni, mit tud nyújtani jelenleg ez a gyűjtemény és az azt szolgáltató csoport. Egyetlen biztos támaszunk a szakmai összefogás, mely meghatározóként a szemünk előtt lebeg.

Szabolcsné Mészáros Éva

könyvtárvezető

Német nyelvi tábor

Az idei nyáron is csodálatos 10 napot tölthettek a már hatodik alkalommal megrendezésre kerülő német nemzetiségi olvasótáborban a megye iskoláiból érkezett gyerekek. Segített ebben az időjárás is, hiszen mindvégig ragyogó napsütéssel ajándékozott meg bennünket, ami a tábor jó hangulatát még fokozta.

Egy-két tanulót kivéve, valamennyi táborlakó első alkalommal vett részt a táborban, így nem csoda, hogy nagy várakozással tekintetek a 10 nap elé.

Az első nap a baráti körök kialakulását eredményezte. Ehhez nagymértékben hozzájárult a fényesen sikerült ismerkedési est. A zene, a játékos vetélkedők feloldották a kezdeti szorongást. A tábor helyéül szolgáló általános iskola és a falu bemutatása után már otthonosan mozogtak a gyerekek, s hamar megbarátkoztak a tábort irányító felnőttekkel is.

A csoportok spontán szerveződtek, így nagyobb kedvvel láttak munkához a következő napokon. Szándékosan írtam munkát, hiszen a délelőttiakat szinte végigdolgozták a gyerekek. Tetszett nekik az intenzív munka, ami a csoportvezetőket újabb ötletek megvalósítására készítette. Mind a megye iskoláiból, mind a Drezdából érkezett nevelők igyekeztek változatos programokat összeállítani, ezáltal sokszínűvé tenni a foglalkozásokat. Így a nyelvi gyakorlat egy-egy énektanulás, szövegszöveg, bábkészítése váltotta fel. Természetesen megismerkedhettek a gyerekek a sváb konyhaművészettel is. A sütés-főzés kiváltképp akkor jelentett nagy élményt számukra, ha az általuk készített étel ízlett a többi táborlakónak.

A délutánok folyamán nagy szerepet kapott a mozgás. Akadályverseny, sportverseny, strandolás és gyalogtúra szerepelt felváltva a műsorban. Természetesen ezek a programok is német nyelven folytak, így ezáltal is bővült a gyerekek szókincse.

A 10 nap során több jeles előadót is megismerhettek a táborlakók, akik érdekes előadásaikkal le tudták kötni a figyelmet. Fatuska János, a Német Nemzetiségi Múzeum igazgatója a megyében élő németek betelepüléséről, dr. Wild Katalin, a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem német tanszékének munkatársa népi szokásokról, babonákról, Schuth János, a Neue Zeitung főszerkesztője pedig a magyarországi német gyermekirodalomról tartott foglalkozásszerű előadást.

A legvidámabbak és egyben a legoldottabbak az esti programok voltak. Nagy népszerűségnek örvendett a discó, a táncház és a táboréletről készült videofilm bemutatása, ill. megtekintése. Az utóbbi kedvelt szórakozás volt, hiszen minden nap történtek dolgok, amelyeken azokat újra látva, jókat lehetett nevetni, szórakozni.

Az esti programokat színesítették a meghívott vendégegyüttesek, mint a Minisramli és a Kecskéden vendégeskedő német gyermektáncscsoport.

Az egyik legnagyobb élményt az eisenstadti kirándulás jelentette, ahol a gyerekek osztrák gyerekekkel találkozhattak, megtekinthették a várost, s hajókézhattak a Fertő-tavon.

A tábor sikerességét mik sem bizonyították jobban, mint a csoportnaplókban található pozitív hangú beszámolók, s az utolsó napon egymástól sírva-ríva búcsúzó gyerekek. Valamennyien szeretnék a jövő nyáron újra találkozni a táborban.

Mint a tábor vezetője, szeretnék köszönetet mondani — a nevek felsorolása nélkül — mindazoknak, akik a tábor munkájában részt vettek, vagy annak megrendezését anyagilag, erkölcsileg támogatták.,

Klinger Lőrincné

táborvezető

Szlovák nyelvi olvasótábor

Látky-Polianky, 1992. júl. 13-25.

A tábor szervezése és a programok összeállítása jó volt, a gyerekek életkorának megfelelő. A tanulók és a felnőttek egyaránt jól érezték magukat. Az előadások is a gyerekek színvonalának feleltek meg. Előadóink törekedtek arra, hogy minél több tanulót vonjanak be játékos formában az előadásukba. Igyekeztek egyszerűen fogalmazni, hogy a gyengébb nyelvtudásúak is mindent megértsenek. Örömmel hallgatták Ruzsenka Egyedovát és Klára Valentovát. Klára Valentová felvetette, ha a jövőben is szervezünk ilyen jellegű tábort, ő szívesen fogadná a tábor lakóit a losonci könyvtárban, ahol dolgozik.

A kirándulások iránt is nagy volt az érdeklődés. Különösen az üvegyárban tett látogatás volt nagy hatással

rájuk. A martini világtalálkozón való részvételnek is nagyon örültek. A Matica Slovenská-ban hallottakról is sokáig beszéltek egymás között. A múzeumban látottak feledtették a fáradtságukat. Különös érdeklődéssel figyelték a mézeskalácsot díszítő és a csipkeverő asszonyt. Losoncon maradandó élményben volt részük a Művelődési Házban számukra szervezett gyermekmúsortól. A kicsiktől a nagyközi csodálatos dalokat és játékokat adták elő. A műsor végén a szlovák és a magyar gyerekek közösen énekeltek.

A fürdésnek is nagy sikere volt, ami ebben a kánikulában igen csak áldás volt mindenki számára. A nevelők szolgálatkészségének köszönhetően néhányan csónakáztak, vízbicikliztek is a felügyeletük alatt.

Akárcsak tavaly, az idén is nagy sikere volt a „Ki mit tud”-nak is. Mindannyiunkat meglepett a gyerekek ötletessége, rátermettsége. Az idén minden segítséget nélkülözve készültek a számukra oly fontos eseményre.

A vers és prózamondó versenytől egy kicsit féltek a gyerekek. Itt minden segítséget megadtunk a felkészüléshez (könyvek, előadásmód javítása).

A reggeli torna először nagy bánata volt az egész tábornak, de később belejötték. Szinte már élvezték is. Ez köszönhető volt Képes Gyula testnevelő tanárnak. Ő mindig megérezte, hogy fáradtak-e a gyerekek, és úgy válogatta össze a gyakorlatokat. A reggeli utáni közös éneklésnek is sikere volt. Sok új dalt tanultunk meg a tábor ideje alatt, főleg Pilis környékieket, amit Riba Etelka is észrevett, és megjegyezte, hogy a továbbiakban Nógrád megyeieket is tanuljunk. Az első hét zsúfoltsága után jólesett egy kis lazítás. A tábor lakóinak több ideje maradt a sportjátékokra. Az ehhez szükséges eszközök adottak voltak (labdák, ping-pong ütők és labdák, tollaslabda felszerelés). A tanulók igényelték a szabad időt is. Ilyenkor levelet írtak, beszélgettek, mostak vagy éppen játszottak. A nevelők minden tudásukat latba vetették, hogy mindenki jól érezze magát. Állandóan a gyerekek között voltak, igyekeztek mindenben segíteni nekik (versenyre való felkészítés, a szabadidő helyes eltöltése).

A kiscsoportos foglalkozások elérték céljukat, törekedek arra, hogy minél többet beszéljenek szlovákul. A szabadidő helyes és tartalmas eltöltésében sokat tett Gregor Ilona és Zlata Supauerová. Egyikük moduritból különféle figurákat készített a gyerekekkel, másikat fából, szalmából és rongyból. A tanulók némelyike nagyon ügyes volt ezekben a munkákban. A többiek másutt jeleskedtek. A szegedi TV stúdió is látogatást tett nálunk. Ennek mindenki örült. Felvettek egy kiscsoportos foglalkozást is. A gyerekek előadták az írt tanult dalok egy részét, majd riportot készítettek két nevelővel.

Nagy öröm volt számukra, hogy velük tartózkodott egy csak szlovákul tudó nevelő is, Gasparovicová Gréta. Őt nagyon megszerették a gyerekek. Néha gondot okozott a nyelvtudás, de a tábor végére már nem. Minden nevelő megtalálta a közös hangot a gyerekekkel. Mindent sikerült elérniük, néha még a tanulók számára „erőltetett” programokon való részvételt is.

A vendéglátók (igazgató, titkárnő és nem utolsósorban a konyhaszemélyzet) nagyon szolgálatkészek voltak. Kéréseinket, ha módjukban állt, azonnal teljesítették.

Remélem, a jövőben is sikerül megszervezni ezt a tábort. Nagyon sok túrára van lehetőség a környéken: fagyújtás tábortűzhöz, gombaszedés juhászat megtekintése.

Tóth Lajosné
táborvezető

ISKOLAI KÖNYVTÁRAK

Hírek a Könyvtáros Tanárok Egyesületének életéből:

1992. október 14-én találkoztak a „listás” könyvtári szakértők a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Intézetben. Ezen a találkozón beszéltek meg az iskolai könyvtárak egységes adatszolgáltatását szolgáló adatfelvételi lap kitöltésének tudnivalóit. A listás könyvtári szakértők személyesen fogják felkeresni az iskolákat az adatlapokkal.

Egy korábbi megbeszélésen már megállapodtak az új munkanapló tervezetében, melyet most végleges formába öntöttek. Ezeket az iskolai könyvtári munkanaplókat az adatfelvételi lappal egyidőben személyesen juttatjuk el az iskolákba, és annak árát (50.-Ft) csekken kell befizetni a Pedagógiai Intézet részére.

Bizonyára többen értesültek a 24 Órából a tehetséggondozásra beadott pályázatokról együttes értékeléséről. Eszerint megyénk 21 iskolájából több mint egymillió forintot nyertek intézményük, illetve könyvtáruk gazdagítására. Kívánjuk, hogy legjobb tudásukkal és az adott lehetőségek maximális kihasználásával fordítsák ezt a pénzt könyvtárak színvonalasabbá tételére.

Még az előző tanév végén meghirdettük az alapfokú könyvtárosi tanfolyam lehetőségét. Megyénkből 14 iskolai- és 5 közművelődési könyvtárból jelentkeztek. A tanfolyam október 26-án 14 órakor indult; a Megyei könyvtárban tartják a foglalkozásokat.

Kívánjuk, hogy kollégáink minél több ismeretet sajátítsanak el, s ezt kamatoztassák munkájukban!

A Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézet és Kísérleti Regionális Fejlesztési Központ, a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Intézet, a Vas Megyei Pedagógiai Intézet és a Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár közös rendezésében iskolai könyvtáros tanárok fórumára kerül sor.

A találkozót Győrben tartották 1992. november 10-én az alábbi programokkal:

— A pedagógiai intézetek információs tevékenysége, informatika az iskolában, előadó: Dán Krisztina vezető szaktanácsadó

— Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum informatikai szolgáltatásai, előadó: Dr. Horváth Tibor főigazgató

Tanczerné Jankus Emőke

listás szakértő
4. sz. Általános Iskola, Tata

A MKE Könyvtárostanárok Szervezete és a Hajdú-Bihar Megyei Szervezet kétnapos szakmai tanácskozásra hívta tagjait. A tanácskozásnak a Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola adott helyet. A kétnapos összejövetel témája az „Alternatív tankönyvek, alternatív kiadók az oktatásban” volt.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után a meghívott előadók (Varga Domokos író, Dr. Hoffmann Rózsa, a budapesti Németh László Gimnázium igazgatója és Gelniczky György, a budapesti Veres Péter Gimnázium tanára) az iskolájuk tanári kollektívájának összefogása eredményeként elkészített alternatív tankönyvekről tartottak előadást. Varga Domokos az írásbeliség fontosságáról, a jól megírt és használható tankönyvekről és oktatási segédanyagokról szólt meggyőzően, és előadását színesítve fölolvastott régi nagy írók kisiskolás koráról. Az előadók szóltak még az oktatásban dolgozók nehézségeiről, a NAT különféle változatairól. Ettől a kényszerűségtől indítva kénytelenek az oktatási-nevelési színvonal megtartása érdekében saját maguk tankönyveket készíteni és azok kiadásának minden nehézségét magukra vállalni.

A nap második részében a különböző tankönyvkiadók képviselői mutatták be alternatív és egyéb, az oktatásban hasznosítható „tanító” könyveiket.

Heves vita alakult ki a TANOSZ titkára, Karlovitz János és az MKM képviselője, Víg István felszólalása után. Az MKM nem kívánja dotálni, 1993-tól támogatni az ún. alternatív tankönyveket és egyéb kiadványokat. Az iskolák számára nem teszik lehetővé azt, hogy ők válasszanak a számukra legmegfelelőbb alternatív és „tanító” könyvek közül, hogy az iskola profiljának legmegfelelőbb kiadványt használhassák az oktatásban. A minisztérium csak az ő általa engedélyezett tankönyvek vásárlásához ad bizonyos kedvezményeket. Nem megnyugtató a tankönyvek terjesztése, az iskola nem tudja beszerezni a másik iskolából átjött tanulók számára a szükséges tankönyveket. Az iskoláknak legalább fél évvel a tanév kezdete előtt kell az igényeiket benyújtani, a változásokat a terjesztő nem veszi figyelembe.

A résztvevő kiadók bemutatták a kiállításon szereplő könyveiket. Nagy sikerrel szerepelt az Apáczai-, a Calibra-, a Honffy-, a Mozaik-, a Trezor Kiadó, valamint a Logopédia GMK, a Holnap KKT.

Sikere volt a fent említett gimnáziumok kifejlesztett tankönyvcsaládjának is. A kiadók keresik a megfelelő utat a kiadványaik terjesztéséhez.

Este a Gulyás Pál Kollégiumban elfoglalt szállás és a finom vacsora elfogyasztása után a szervezők baráti találkozóra hívták meg a tanácskozáson résztvevőket, ezzel is lehetőséget kínálva a kiadóknak és a felhasználóknak egymás megismerésére.

Másnap a szervezet taggyűléssel folytatta munkáját. Kalmárné Morcsányi Rozália szervezeti titkár az idei év eddig elvégzett munkájáról tartott beszámolót. Balogh Mihály elnök beszélt a készülő Könyvtári Törvényről, a Közoktatási Törvényről, a NAT negyedik variációjáról, a Közalkalmazotti Törvényről és végrehajtási utasításáról. Vázolta az 1993. évi terveket. Ezután a december 10-én tartandó MKE Küldöttközgyűlésre választották meg a küldötteket. Örömmel szavaztuk meg a Komárom-Esztergom Megyei Könyvtárostanárok Szervezetének ügyvivőjét, Halmi Erzsébetet küldöttnek.

A nap hátralévő részében a meghívottak fórumon vettek részt. Itt mindenki elmondhatta észrevételét, véleményét, tapasztalatait. Bemutatkozott az Új Katedra c. lap. Kérte a résztvevőket, segítsék munkájukat, vegyenek részt a beküldött írásaikkal a lap munkájában. Készséggel vállalnak bemutatkozó látogatást a különböző oktatási intézményekben, írnak az ott folyó munkáról.

Sajnálatos, hogy a leginkább érdekelt témában, vagyis az MKM képviselője elzárkózott a fórum elől, így aztán a bemutatkozó kiállítókról, kiadókról, tankönyvkészítőkről csak szépet és jót lehet mondani.

Kívánjuk, hogy ezen kiadványok megkaphassák a minisztériumtól az engedélyt, és tankönyvként valóban a megfelelő helyet foglalhassák el a korszerű oktató - nevelő munkában.

Rátvai Miklósné

listás szakértő

Találkozás Schmidt Egon íróval

Nagyszerű író-olvasó találkozóra került sor 1992. X.1-jén az Oroszlányi Ságvári Endre Általános Iskola könyvtárának szervezésében. Az iskola egyik osztálytermében 50-60 nagyon izgatott, 3-4. osztályos, érdeklődő gyermek várta Schmidt Egont, a népszerű szakíró. Ez a gyermekcsoport az elmúlt tanév során rendszeresen látogatta az iskolai könyvtárat, részt vett a könyvtár olvasóvá nevelő programjának foglalkozásain, ahol a természettel és az állatvilággal ismerkedtek a könyvek segítségével. Igen sok könyvet olvastak, és itt ismerték meg Schmidt Egont is, a művein keresztül. A tanév végén a tanító néni jóvoltából az osztálykirándulásukat a budapesti Állatkertbe szervezték. Igen nagy élményt és sok új ismeretet jelentett ez a kirándulás a gyerekeknek.

A mostani izgalom oka, hogy végre találkozhatnak személyesen azzal az íróval, akinek igen sok érdekes, madarakról és más állatokról írt könyvét már olvasták.

A bevezető előadás után az író kérdések özönével árasztották el a gyermekek. Kérdéseikre nagyon érdekes példákat és válaszokat kaptak. De nemcsak a gyermekek kérdeztek, hanem az író is, és nagy meglepetésére szolgált, hogy a gyermekek sokrétű, naprakész és alapos felkészültségről tettek bizonyosságot. Ezért az író dicsérettel és sok, szép állatos képpel jutalmazta a jobbnál jobb kérdéseket. A szép diaképekkel illusztrált foglalkozáson sok egzotikus állatot láttak a gyermekek. Megismerték a legújabb színes, igen szép kivitelű Állatbarát c. havi lapot, melynek létrehozásában az író is közreműködik. Két példányt ajándékba kapott az iskolai könyvtár a lapból, ahol azóta is legkeresettebb olvasnivalók közé tartozik.

Ez a találkozás mintegy lezárta az olvasóvá nevelő könyvtári program első szakaszát. Bebizonyosodott, hogy a

könyvtáros és az ebben a munkában résztvevő pedagógusok közös munkája meghozta az eredményt, a gyermekek érdeklődéssel nyúlnak a könyvhöz, megszerették azt, keresik és olvassák.

Ez a rendezvény a XXI. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét — az író elfoglaltsága miatt — egy kicsit megkésett rendezvénye volt, melynek anyagi fedezetét a K-EMPI biztosította.

A pedagógusok munkáját és nem utolsósorban az anyagi támogatást e kis írás végén szeretné megköszönni az író-olvasó találkozón részt vett gyermekek nevében az iskola könyvtárosa:

Moczik Andrásné

KÖNYVTÁRAINK ÉLETÉBŐL

Dorog, Arany János Városi Könyvtár

Komárom-Esztergom megyében elsőként a dorogi Városi könyvtárban alakult meg 1992. júniusában a Biokultúra Egyesület: biogazdálkodók, környezetkímélők és egészségvédők dorogi csoportja. Összejövetelét havonta egy alkalommal, később igény szerint tartja. Aktuális témákban neves előadókat hívunk meg.

Az alakuló ülésen vendégünk volt Parádi Andor, az Egyesület budapesti központi klubjának vezetője, aki ismertette a biogazdálkodás jelentőségét, sok gyakorlati tanácsot adva a kezdő biokertészeknek.

A könyvtár kertészeti témájú könyveiből kiállítást rendeztünk.

— A július 13-án du. 5 órakor tartott összejövetelen a csoport vezetője, Muntyán Istvánné ismertette a tagokkal a budapesti Egyesületben hallott érdekességeket.

— Augusztus 3-án du. 5 órakor ismét Parádi Andor tartott előadást, melynek címe: Vegyszer nélküli növényvédelem.

— Szeptember 26-án Tokodra látogatott a csoport. Muntyán Istvánné biokertjét néztük meg.

— Október 12-én du. 5 órakor dr. Zackel Erna, a Kertészeti Egyetem munkatársa tartott előadást Zöldségek és gyümölcsök téli tárolása, tartósítása címmel.

Továbbra is a könyvtárban tartják összejöveteleiket az alábbi egyesületek, klubok:

— Dorog Város Barátainak Egyesülete,

— Dorogi Környezetvédelmi Egyesület,

— Benedek Endre Barlangász Egyesület.

— Dorog Város Képviselőtestületének kulturális pályázatán 50 E Ft-ot nyertünk számítógépes fejlesztésre.

— Szeptembertől újra indult a Biblia kör, a helyi adventista egyház szervezésében.

— Október 12-én délelőtt a Komárom-Esztergom megyei szlovák anyanyelvű óvónők továbbképzésére került sor a könyvtárban.

Tokod Nagyközségi Könyvtár

— Az önkormányzat az 1991. évi 89 E Ft helyett 1992-re 170 E Ft-ot biztosított könyv- és folyóiratbeszerzésre.

Ismét bővült a könyvtár alapterülete. A volt pártház egész területét megkapták: kb. 140 m²-t. Szintén az önkormányzattól kaptak 100 E Ft-ot színes TV és videó beszerzésére.

Esztergom, Babits Mihály Városi Könyvtár

Az SZDSZ esztergomi irodája által szervezett Liberális Klub második félévi rendezvényeit továbbra is a könyvtárunkban tartotta, melyek a következők voltak:

szeptember 7. Pető Iván, SZDSZ Országgyűlési képviselő

21. Kelemen Péter, Végh Katalin, Várhegyi György pedagógusok közreműködésével

Oktatáspolitikai Fórum 26. Kis János, SZDSZ országgyűlési képviselő október

12. Tellér Gyula, műfordító, szociológus, SZDSZ országgyűlési képviselő október 26.

Vásárhelyi Miklós, SZDSZ országgyűlési képviselő november 9. Magyar Bálint,

SZDSZ országgyűlési képviselő

Könyvtárunk saját rendezvényei:

szeptember 15. Kántor János grafikusművész Esztétikai és vizuális nevelés lehetőségei a könyvtárban és az iskolai könyvtárban című előadása.

október 2. A Rumpold-Hungária Kft. meghívott vendégei tartottak előadást A város és környéke szemétkelési problémái és ennek fontosabb környezeti vonatkozásai témakörből, pedagógusok számára.

Augusztus 15-től Fülöp Tamásné gyerekkönyvtárosunk a Népjóléti Minisztérium 5. sz. Leánynevelő Intézetének lett a könyvtárosa. Az Intézet Esztergomban működik.

Gál Flórián Mária 1992-től az OSZK 3 éves könyvtárasszisztensképző tanfolyamát kezdte el.

Komárom, Városi Könyvtár

Szeptember 17-én a könyvtár vendége volt Jókai Anna József Attila-díjas író, az írószövetség elnöke.

Nyergesújfalu, Városi Könyvtár

szeptember 7-13.: Kiállítás **Simonyi Zoltán** hologramgyűjteményéből
október 9.: Előadás 4-5. osztályosoknak: Mátyás király tréfái zenés mesejáték Szép Ernő nyomán

Személyi hírek: Sikertült betölteni eddig üres 8 órás és 4 órás álláshelyeinket.
Új kollégáink: **Bene Kinga** és **Schulhof Mária**.

Oroszlány Városi Könyvtár

Újra találkozott Zenebarát Klubunk 1992. október 12-én. A Tatabányai Fúvósötös gyönyörű játéka, a világi és egyházi dallamok, a népdalfeldolgozás vidám variánsai tették kellemessé az együtt töltött estét.

Könyvtárunk új kollégát köszönt 1992. október 1-től **Hersch Henriette** személyében. Jelenleg a Dunaújvárosi Főiskolai Kar számítástechnika-rendszerszervező szakán III. éves levelező hallgató.

Terveink szerint gyermekek iránti szeretetét és egyre bővülő számítástechnikai ismeretét szeretnénk kamatoztatni.

Tata, Móricz Zsigmond Városi Könyvtár

A városi Kulturális Alap pályázaton könyvtárunk 300 ezer forint támogatást, valamint 80 ezer forint visszatérítendő kamatmentes hitelt nyert. A pénzen egy IBM AT 80386/33 MH 130 Mb winch. számítógépet és annak tartozékait (szünetmentes áramforrás, egér, 24 tús nyomtató) vásároltuk meg. Az Igazságügyminisztérium által szerkesztett „Kartoték” jogszabálynyilvántartó rendszert az alábbi témakörök szöveges változatával együtt vettük meg:

- Alapítványok és társadalmi szervezetek
- Munka Törvénykönyve és végrehajtása
- Társasági Törvény
- Önkormányzatokra vonatkozó jogszabályok
- Illetéjogszabályok
- Társadalombiztosítási törvény és végrehajtása
- Polgári Törvénykönyv
- Könyvtárakra vonatkozó jogszabályok
- Kárpótlási törvény és végrehajtása
- Polgári Perrendtartás és Bírósági Végrehajtás
- Közjegyzők, hagyatéki eljárás, nemzetközi magánjog
- Adók és kötelező befizetések
- Számviteli jogszabálygyűjtemény

Előfizettünk az Országgyűlési Könyvtár által forgalmazott PRESSDOK 92 programra, mely az országos terjesztésű lapok alapján végzi a sajtófigyelést.

Egyéb kisebb, a szolgáltatást könnyítő programmal bővítettük az új gép könyvtárát, mint pl. a Vándor programmal, mely a magyarországi közútvonalakról ad tájékoztatást. A Föld országainak adatait tartalmazza a PCGLOBE.

A MKM által kiírt Közművelődési Pályázaton adatbáziskezelő programra (a Tatai Zsebkönyv adatainak számítógépre vitelére), valamint számítógépes tanfolyamra, illetve iskolai könyvtárosok továbbképzésére 60-60 ezer forint támogatást nyertünk el.

A „nagy uborkaszeton” ideje alatt természetesen költöztünk: a ház egyik garázsában raktárát rendeztünk be, és folyamatosan rendezzük az állományt. A Berta Malom volt könyvtárából is behoztuk az otlévő állományt. Sajnos a helyünk még mindig kevés, ezért újabb raktárhelyiségekért harcolunk az önkormányzatnál.

Tatabányai Városi Könyvtár

A Városi Könyvtár — az önkormányzat támogatásával — 8 előadásból álló sorozatot szervez középiskolásoknak a komplex történelmi érettségire való felkészülés segítésére. Az előadások az ókortól napjainkig mulatják be a történelem legfontosabb korszakait, neves előadókkal. A Bárdos László Gimnázium ad helyet a sorozatnak, melynek nyitó előadása október 6-án volt, Kendeffy Gábor tartotta Hellén harmónia és latin vitalitás címmel.

Tatabánya megalakulásának 45. évfordulója alkalmából az önkormányzat várostörténeti vetélkedőt hirdetett a városrészek között. Ismerve Újváros atomizált helyzetét, a Kodály téri fiókkönyvtár felvállalta a városrész csapatának megszervezését. Közönségkapcsolatainknak és a Kodály Zoltán iskolával való jó együttműködésünknek köszönhetően sikerült a csapatot megszervezni, olyannyira, hogy a döntőben — az esélytelenek nyugalmával versenyezve — elsők lettünk. A közösségi célokra fordítható 360 ezer Ft jutalom jelentős részét az iskola és a könyvtár támogatására

fordítjuk, ami megegyezik a versenyben résztvevő olvasóink kívánságával. A jutalomösszeg 10 %-ából alapítvány létrehozását kezdeményezzük. „A virágos Tatabányáért”, melyhez Sárberék már hivatalosan is megerősítette csatlakozását.

Új dolgozóink: Nagy Erika 4 órás gazdasági ügyintéző augusztus 1-től, Dikasz Csaba könyvtáros október 1-től könyvtárunk dolgozója.

József Attila Megyei Könyvtár

Én pályázom, te pályázol, ő pályázik...

Mi is pályáztunk. Ahol lehetett, és amire lehetett. Sajnos alapfeladatra nem, pedig igen nagy szükségünk lenne rá. Ebben az évben 29-et készítettünk — 12 alapítványnak, intézménynek, stb. —, hogy már eddig is meglévő szolgáltatásainkat továbbra is működtetni tudjuk, (nemzetiségi olvasótáborok, könyvtári klubok, vakok és csökkentlátók könyvtári ellátása), illetve hogy újakat alapozhassunk meg (számítógépes szolgáltatások).

A 29-ből 6-nak még nem volt meg az eredményhirdetése, 5-öt elutasítottak, 18 volt tehát eredményes. Az így elnyert összeg, aminek egy része még csak papíron létezik, 583 000Ft. (Nem vettük számba azokat a pályázatokat, amelyeket egy-egy könyv kiadása érdekében adtunk be.) Ez a valamivel több mint félmillió forint a gondjainkat ugyan nem oldja meg, de könnyít rajtuk valamelyest.

Gyermekkönyvtár híradó

A József Attila Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtára 1984-ben jelentette meg első alkalommal a Barátunk a könyvtár című olvasópályázatot, amely 1989-ig a Komárom Megyei Úttörő Szövetség támogatásával készült.

A felsőtagozatos tanulók részére összeállított pályázatnak minden alkalommal más-más témája volt (könyvtárhasználat; a II. világháború és hazánk felszabadulása; az úttörőmozgalom megalakulásának 40. évfordulója; Tatabánya várossá nyilvánításának 40. évfordulója; az 1948/49-es forradalom és szabadságharc, valamint a földrajzi felfedezések).

Az 1992/93-as tanévben megjelenő füzet a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket tartalmazza.

E pályázat célja, hogy minél több gyerek keresse fel a könyvtárat, próbálja meg önállóan használni, és azokat a könyveket is leemelje a polcokról, amelyek nem a legnépszerűbbek olvasóink körében. A könyvtár iránti érdeklődés felkeltése érdekében — többek között — júliustól decemberig havonta kiadunk egy 13 + 1 kérdésből álló totót is, programokat szervezünk a decemberi gyerekkönyvhétre.

TOVÁBBKÉPZÉS

Business információs rendszerek és szolgáltatások címmel rendezett továbbképző tanfolyamot az MKE, a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola és a Békés Megyei Könyvtár Békéscsabán, illetve Szombathelyen. A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárból Gyüszti László könyvtáros vett részt ezen a továbbképzésen.

A tanfolyamra azoknak a gyakorló könyvtáros és információs szakembereknek a jelentkezését várták, akik már foglalkoztak információs szolgáltatásokkal, illetve business információs szolgáltatások bevezetését tervezik. A tanfolyamot a British Council Budapest és a Művelődési és Közoktatási Minisztérium támogatta. A tanfolyam részvételi díja ezért csak 4.000.-Ft volt, amit esetünkben a minisztériumtól kapott pályázati pénzből finanszíroztunk.

A szombathelyi tanfolyam 1992. augusztus 23-28. között zajlott le. „Új irányok/koncepciók a könyvtári-információs munkában” címmel dr. Tóth Gyula nyitotta meg a tanfolyamot. A továbbiakban három angol szakember tartott előadást, illetve foglalkozásokat, akik a leicesteri egyetem munkatársai és az ott működő business információs központ dolgozói. Név szerint a következők: Prof. Mel Collier, Kaye Towison és Jan Haines. Az egyhetes továbbképzés első három napján ők adtak elő. Mindjárt az első nap megpróbáltuk tisztázni a business információ fogalmát, célját, feladatait és struktúráját. Szó volt a business információ és forrásainak tipizálásáról, az elektronikus adatbázisok szerepéről a business információban. Egy egész délelőtti foglalkozáson az üzleti tervezésről volt szó, majd pedig a közvetítő szakember szerepéről az üzleti információban, a szolgáltatás nyújtásáról. Megismerhettük és elsajátíthattuk az üzleti információs szolgáltatások marketingjének alapjait. Képet kaphattunk az egyik délutáni foglalkozáson az Egyesült Királyság üzleti információs szolgáltatásairól is.

Az egyhetes tanfolyam következőkét napján a hazai szolgáltatások helyzetéről kaptunk tájékoztatást. Dr. Dömötör Lajosné „Átmenet az információs társadalomba” címmel fejtette ki a könyvtári-információs rendszerek helyzetét Magyarországon, illetve e rendszerek perspektíváit hazánkban. Téglási Ágnes a business információs szolgáltatások menedzseléséről szolt előadásában, dr. Pálvölgyi Mihály és dr. Murányi Péter a konzultációkat és a gyakorlásokat vezette. A meghívott cégek a hazai információs szolgáltatások közül mutattak be néhányat.

Hasznos és nagyon jó volt ez a tanfolyam. Megismerkedhettünk a „jövővel”, a könyvtárak információs központokká válásának lehetőségeivel, irányjaival és természetesen komoly szakember- és gépi feltételeivel. A tanfolyam komolyosságát mutatja, hogy az angol előadók keményen foglalkoztatták a jelenlévőket, majd a tanfolyam zárásaként egy látogatási igazolást is kaptunk, melyet egyrészt Prof. Mel Collier írt alá, majd dr. Tóth Gyula az MKE nevében.

ifj. Gyüszti László
könyvtáros

RÓLUNK ÍRTÁK

Születésnapra

Megjelent a megyei könyvtár évkönyve

Szép ajándékkal lepte meg a kulturális értékek iránt fogékony olvasókat és a könyvtáros társadalmat a fennállásának 40. évfordulóját ünneplő József Attila Megyei Könyvtár. A karcsú kötet kiadását a megyei önkormányzat Kultsár István Tudományos és Kiadói Alapítványának anyagi segítsége tette lehetővé.

A megjelent kötet érdeme: „...sikerült szabályozni és rendszerbe fogni... a megyében élő és publikálni akaró, szerető, tudó könyvtáros kollégák publikálási lehetőségeit...” — fogalmazta meg **dr. Monostori Imre** igazgató bevezető soraiban.

Schmidt József statisztikai adatokat közöl a megyei könyvtár előző öt évének munkájáról. **Kulcsár Istvánné** a közigazgatási változásoknak a tanácsi, önkormányzati fenntartású könyvtárak működésére gyakorolt hatását elemzi az 1969-től 1991-ig terjedő időszakban. A megyei középiskolai könyvtárak történetét **Herczigné Mlakár Erzsébet** mutatja be a kezdetektől 1945-ig. Schmidt József másik műve ezen intézmények elmúlt évtizedeiről íródott.

Kocsis Lászlóné Magyar Zoltán tatai hagyatékát mutatja be, **T. dr. Sáray Szabó Éva**, a kötet szerkesztője, a csépi nemes Pállfy család könyvtárának történetét méltatja.

Olvashatjuk még **ifj. Horváth Géza** és **ifj. Gyüsi László** egy-egy elemzését, előbbi Bél Mátyás kiadástörténetéhez szolgál adalékokkal, míg utóbbi címe.: A politikai élet főbb eseményeinek tudósításai Komárom-Esztergom megye sajtójában 1945-48.

A lajstromozó bibliográfia, valamint a megye könyvtárainak, könyvtárosainak név- és címjegyzéke zárja az évkönyvet.

(TKTV—ittHON)

H.G.

„Visszavágyom”

Nagysápon a hús szoba asztalán kinyitva a szakácskönyv. Rábl Béláné látja a tekintetem irányát, s máris megszólal:

— Hát igen. Mindig is nagyon szerettem sütni-főzni, de mióta nyugdíjban vagyok, ez a mohóság megkétszereződött. Megtudom, hogy tavaly beteg volt hosszú ideig, aztán eljött az elkerülhetetlen — nyugdíjba ment március 15-én. Férje is pedagógus, ő még öt évet tanít, ha az élet is úgy akarja.

— 38 évet dolgoztam, szinte mindig elsősöket tanítottam. Sok jeles ember került ki a kettőnk keze alól. Erre büszke vagyok! A szomszédaimmal jóban vagyunk, nekünk itt soha nem volt senkivel nézeteltérésünk. Harminc évig vezettem a könyvtárat, sajnos, nagyon kevés felnőtt olvasóm volt. De az élet elsősorban a munkát követelte meg mindenkor az itt élőkötől. Tavaly még nem, de az idén már erős honvágyam van az iskola után. Nehéz szeptember lesz. Bennem élnek az iskolakezdési gondolatok, de ezek már meg is maradnak nekem. Új életvitelt kell beállítani, hiszen csak ketten vagyunk. Azt hiszem, azért is sütök-főzök én ennyit — mosolyodik el, de könnyel van tele a szeme. — Nehéz az is, hogy a gyerekeink nincsenek itt a faluban, nem tudok csak úgy elmenni hozzájuk. Pedig a fiaméknál öt unokám van! A kis menyem is itt tanítana ebben az iskolában, de egymás után jöttek a gyerekek, nemigen tudja beleásni magát a szákmába!

Büszkeség csendül a hangjából, amikor az öt gyereket említi, s mintegy erről jut eszébe, hogy itt is csökken a gyereklétszám. Ma másfélszázan vannak háromszáz helyett.

(24 ÓRA, szept. 10.)

Tudósítóink:

Cserődi Attiláné — Arany János Városi Könyvtár, Dorog György

Károlyné — Jókai Mór Városi Könyvtár, Komárom

Kovátsné Várady Eszter — Babits Mihály Városi Könyvtár, Esztergom

Schenk Lászlóné — Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata

Sütőné Lohner Kornélia — Városi Könyvtár, Nyergesújfalu

Szabolcsné Mészáros Éva — Városi Könyvtár, Oroszlány

Takács Anna — Városi Könyvtár, Tatabánya

A kéziratokat, híreket, eseményeket minden páros hónap 1. napjáig kérjük és várjuk!

Köszönettel:

a szerkesztők

Kiadja: a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya. V., Fő tér 2. sz. Felelős kiadó: dr. Monostori Imre igazgató
Szerkesztők: Schmidt József, Szabolcsné Mészáros Éva. Tb.MK. 73/92.